



KL

Att. kontorchef Tina Wahl
og konsulent Rigmor Lond
tw@kl.dk og ril@kl.dk

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 33 92 93 00
Fax. 33 93 25 18
E-mail sm@sm.dk
www.sm.dk

Om muligheder for at yde ledsagelse på ferier og udflugter i udlandet

På møde med KL og LEV den 27. maj 2014 i Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold blev det aftalt, at ministeriet til KL sender oplysninger om ministeriets opfattelse af retstilstanden vedrørende kommunernes muligheder for at yde socialpædagogisk bistand, herunder ledsagelse, til beboere med handicap på botilbud mv. under ferier og udflugter i udlandet.

Dato: 13.8.2014

Sagsnr. 2013-4100

I den anledning kan vi oplyse følgende:

Det er en forudsætning for at få hjælp efter serviceloven, at borgeren opholder sig lovligt i Danmark. Dette betyder, at hjælpen som udgangspunkt ikke kan medtages til eller ydes i udlandet.

Der gælder dog nogle undtagelser til dette udgangspunkt. Bl.a. i kraft af EU-retten, som ikke berøres i det følgende, og via udlandsbekendtgørelsen, jf. nedenfor.

Derudover er ministeriet af den opfattelse, at kommunerne har mulighed for at kunne tilbyde socialpædagogisk støtte, herunder ledsagelse, efter servicelovens § 85 til udflugter og ferier i udlandet under visse betingelser.

Udlandsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse om ydelser efter lov om social service under midlertidige ophold i udlandet (udlandsbekendtgørelsen) regulerer den enkelte borgers ret til at medtage handicapkompenserende ydelser/indsatser efter serviceloven til udlandet. Endvidere regulerer bekendtgørelsen borgerens ret til at få tilskud til ekstra omkostninger ved midlertidige udlandsophold, herunder ferier.

Efter udlandsbekendtgørelsens § 1, stk. 2, har borgeren *ret* til at medtage følgende ydelser efter serviceloven under et midlertidigt udlandsophold, hvis betingelserne i udlandsbekendtgørelsen i øvrigt er opfyldt: Merudgiftsydelse ved forsørgelse af børn (§ 41), tabt arbejdsfortjeneste (§ 42), ledsageordning for 12-18 årige (§ 45), BPA (§ 96), ledsageordning for personer mellem 18 år og folkepensionsalderen (§ 97), kontaktperson til døvblinde (§ 98), merudgiftsydelse til voksne (§ 100), hjælpemidler og forbrugsgoder (§§ 112 og 113), handicapbil (§ 114) og pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom (§ 118).

I relation til ledsagelse til udlandet skal særligt §§ 45, 96 og 97 fremhæves.

Borgeren har ret til at medtage de nævnte ydelser på et udlandsophold på op til en måned uden forudgående ansøgning til kommunen herom. Hvis udlandsopholdet overstiger en måned, skal borgeren forudgående ansøge kommunen om at medtage hjælpen.

Ved siden af de ydelser, som borgeren har ret til at medtage til udlandet, jf. ovenfor, kan kommunen efter udlandsbekendtgørelsens § 5 i særlige tilfælde efter en konkret vurdering i forbindelse med kortvarige ferieophold i udlandet yde tilskud til dækning af ekstra omkostninger, som er forbundet med ferien. Det er ifølge Ankestyrelsens principafgørelse nr. 178-12 en forudsætning for at modtage tilskud til ekstra omkostninger, at borgeren modtager en af de ydelser, der er nævnt i udlandsbekendtgørelsens § 1, stk. 2 (altså ydelserne nævnt i opremsningen ovenfor).

Kontant tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95 er ikke nævnt i opremsningen i udlandsbekendtgørelsens § 1, stk. 2. Det betyder, at borgere, der modtager hjælp efter servicelovens § 95, ikke efter udlandsbekendtgørelsen har ret til at medtage deres ordning under et midlertidigt ophold i udlandet.

Mulighed for at yde socialpædagogisk bistand, herunder ledsagelse, under midlertidigt ophold i udlandet

Udlandsbekendtgørelsen fastslår borgerens *ret* til at tage visse afgrænsede ydelser/indsatser med under midlertidige ophold i udlandet, jf. ovenfor. Bekendtgørelsen forholder sig ikke til, om kommunerne har mulighed for at tilrettelægge indsatsen sådan, at andre ydelser/indsatser kan medtages under udflugter og ferier i udlandet.

Det er ministeriets opfattelse, at kommunerne har mulighed for at tilrettelægge indsatsen sådan, at socialpædagogisk bistand, herunder socialpædagogisk ledsagelse kan medtages under sædvanlige udflugter og ferier i udlandet. Det er herved lagt til grund, at servicelovens § 2 om servicelovens anvendelsesområde m.v. ikke ses at stå i vejen for, at kommunerne har denne mulighed i forhold til borgere, der i forvejen er visiteret til hjælp efter serviceloven i Danmark. Eksempler på sædvanlige udflugter og ferier kunne være, at botilbuddet arrangerer en dagsudflugt til Sverige, en tur ned over grænsen til Tyskland, eller en uges charterferie i Spanien.

I forbindelse med kommunernes tilrettelæggelse af mulighederne for, at borgeren kan få socialpædagogisk ledsagelse på sædvanlige ferier og udflugter i udlandet, skal de være opmærksomme på, at indsatsen efter servicelovens § 85 skal ydes efter sit formål i de enkelte tilfælde. Det vil sige, at ferien skal være i overensstemmelse med formålet med indsatsen og formålsbestemmelsen i servicelovens § 81, herunder om forbedring af den enkeltes sociale og personlige funktion samt udviklingsmuligheder.

Det er endvidere ministeriets opfattelse, at kommunens mulighed for at fastsætte sit serviceniveau, som beskrevet omfatter både beboere i botilbud og perso-

ner, der bor i "sædvanlige" boliger, dvs. boliger, der ikke kræver forudgående kommunal visitation. Dette er begrundet i, at hjælp og støtte efter serviceloven tildeles den enkelte uanset boligform, samt at det gælder al hjælp efter serviceloven med mindre, der udtrykkeligt er taget stilling til, at hjælpen ikke kan medtages.

I forbindelse med en konkret udmøntning af indsatsen skal kommunen i forhold til den enkelte borger tage stilling til, om hjælpen kan ydes inden for sit formål. Det vil sige, at beboere, der fx er anbragt på et botilbud på baggrund af en strafretlig afgørelse, og derfor ikke må forlade boformen uden særlig tilladelse, ikke kan benytte muligheden.

Det er en forudsætning, at der er tale om hjælp, der medtages til udlandet, og som borgeren således allerede modtager inden for landets grænser i forvejen. Der kan således ikke med baggrund i denne fortolkning træffes afgørelser, som alene indebærer hjælp til ferier og udflugter i udlandet. Der kan heller ikke med baggrund i denne fortolkning træffes afgørelse om at placere en borger i et botilbud uden for landets grænser eller at sende en borger i misbrugsbehandling uden for landets grænser.

Afslutningsvis bemærkes, at spørgsmål om rækkevidden af servicelovens § 85 i sidste ende henhører under domstolene.

Med venlig hilsen

Hanne Stig Andersen
Kontorchef